

De Bolster Nieuws

De Bolster als coöperatie

Update van de afdelingen

Veredeling

Seed Production

Seed Operations

Sales & Marketing

Nieuwe rassen

Aandeelhoudersdag 2023

De Bolster als coöperatie

Eind december 2022 was het eindelijk zover: de stap naar een nieuwe toekomstbestendige organisatievorm bij De Bolster, die aansluit bij de missie van ons bedrijf. We zijn een coöperatie geworden met inmiddels 1040 leden. Spannend om op deze manier het bedrijf door te laten groeien.

Het enthousiasme, de energie en positieve reacties op deze koerswijziging waren een mooie bevestiging dat veel meer mensen geloven in de stappen die we als bedrijf en samenleving hebben te zetten om de landbouw toekomstbestendig te maken. Dat is harder nodig dan ooit: de transitie van het landbouwsysteem en voedselproductie moet versneld worden, zodat het gebruik van kunstmest en pesticiden kan worden gestopt. Steeds meer wordt bekend hoe desastreus de langetermijneffecten van deze middelen zijn voor de natuur en de gezondheid van de mens.

Wat ik persoonlijk erg gaaf vind, is om met De Bolster bij te dragen aan deze landbouwtransitie en het vooral ook in de praktijk te brengen. Er wordt veel over gepraat, maar we hebben meer mensen en bedrijven nodig die het ook daadwerkelijk dóen. Dat gaat vaak met vallen en opstaan, maar uiteindelijk blijkt het meestal heel goed te realiseren. Hoe mooi is het als we korte voedselketens met biologische producten kunnen creëren die voor een breed publiek toegankelijk zijn. Hier zetten we ons bij De Bolster elke dag weer volop voor in, door de juiste rassen te creëren en hier biologische zaden van te leveren.

We merken dat we na jaren van extreme groeifluctuaties terugkeren naar een nieuw evenwicht. Vooral de markt voor alles wat met moestuinieren te maken heeft, ging in de Covid-jaren 'door het dak'. We zien dat dit weer wat teruggelopen is naar de normale trendlijn van voor deze periode. De volgende groeistappen zullen vooral gaan komen uit de rassen van de R&D-afdeling van De Bolster, of uit samenwerkingen met andere veredelaars.

Mede dankzij de in december 2022 opgehaalde gelden konden een aantal investeringen doorgezet worden. Hier is meer over te lezen in de update vanuit Seed Operations. De accountant is op dit moment drukdoende met het opmaken van de jaarcijfers 2022. Hierover zullen we meer delen in de volgende nieuwsbrief. Tot dan!

Frank Vosselman
Algemeen Directeur

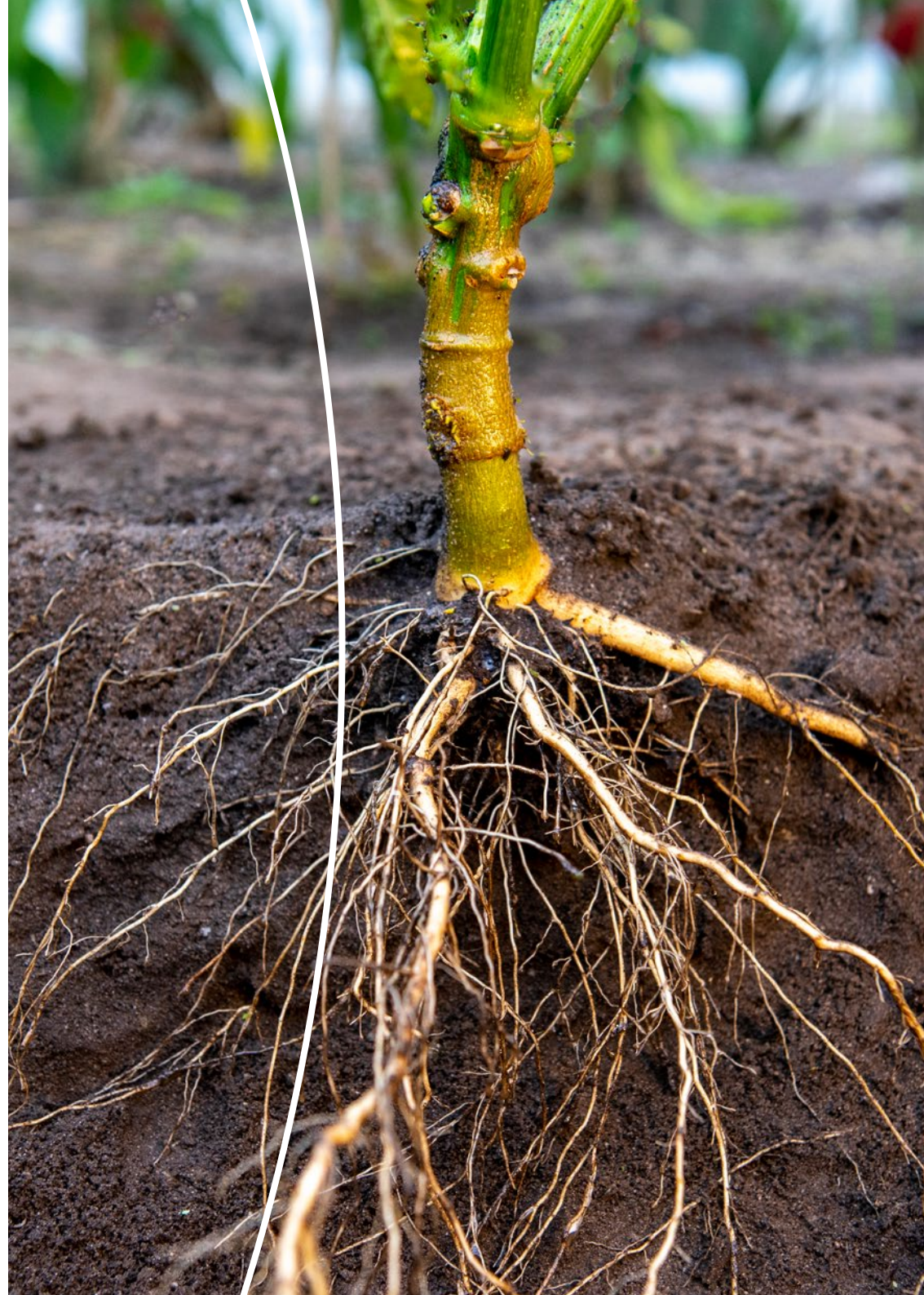
Veredeling

Onze creatieve veredelaars combineren klassieke veredelingsmethoden met innovatieve technologie om bestaande gewassen nog weerbaarder, productiever en smaakvoller te maken. Benieuwd hoe dat werkt?

[Lees meer over veredeling.](#)

Klantwensen staan centraal

Het doel van veredeling is het maken van rassen die onze afnemers graag willen telen. Bij pompoen hebben we bijvoorbeeld gewerkt aan het verhogen van de opbrengst in stuks per plant omdat dat één van de vragen vanuit onze telers was. Bij onderstammen voor paprika's was het doel om een sterke resistentie tegen aaltjes te creëren. Dit zijn slechts twee voorbeelden van hoe we gericht nieuwe rassen maken die goed passen bij de wensen van onze biologische klanten.

Uitgebreide proeven

Onze veredeling bestaat uit observatie, kruising en selectie. De meeste werkzaamheden vinden plaats rond ons hoofdkantoor in Epe. De selectievelden, kassen en schoningsfaciliteiten liggen allemaal in de buurt. Ook plaatsen wij proeven bij telers over de hele wereld, om rassen in de praktijk en onder verschillende omstandigheden te kunnen beoordelen. Dit varieert van kleine proefjes met enkele rassen tot grotere veredelingsproeven. Daarnaast werken wij samen met verschillende laboratoria voor het uitvoeren van ziekte-toetsen en selectie met merkers, waarmee kan worden vastgesteld of een bepaalde planteigenschap met succes is ingekruisd. Een selectieproef bestaat uit vele veldjes met verschillende rassen, selecties en kruisingen. In één teelt van tomaten staan vaak al zo'n 1500 planten van 300 verschillende lijnen. Het is altijd een hele puzzel om dat goed in de kas geplant te krijgen.

Dit voorjaar

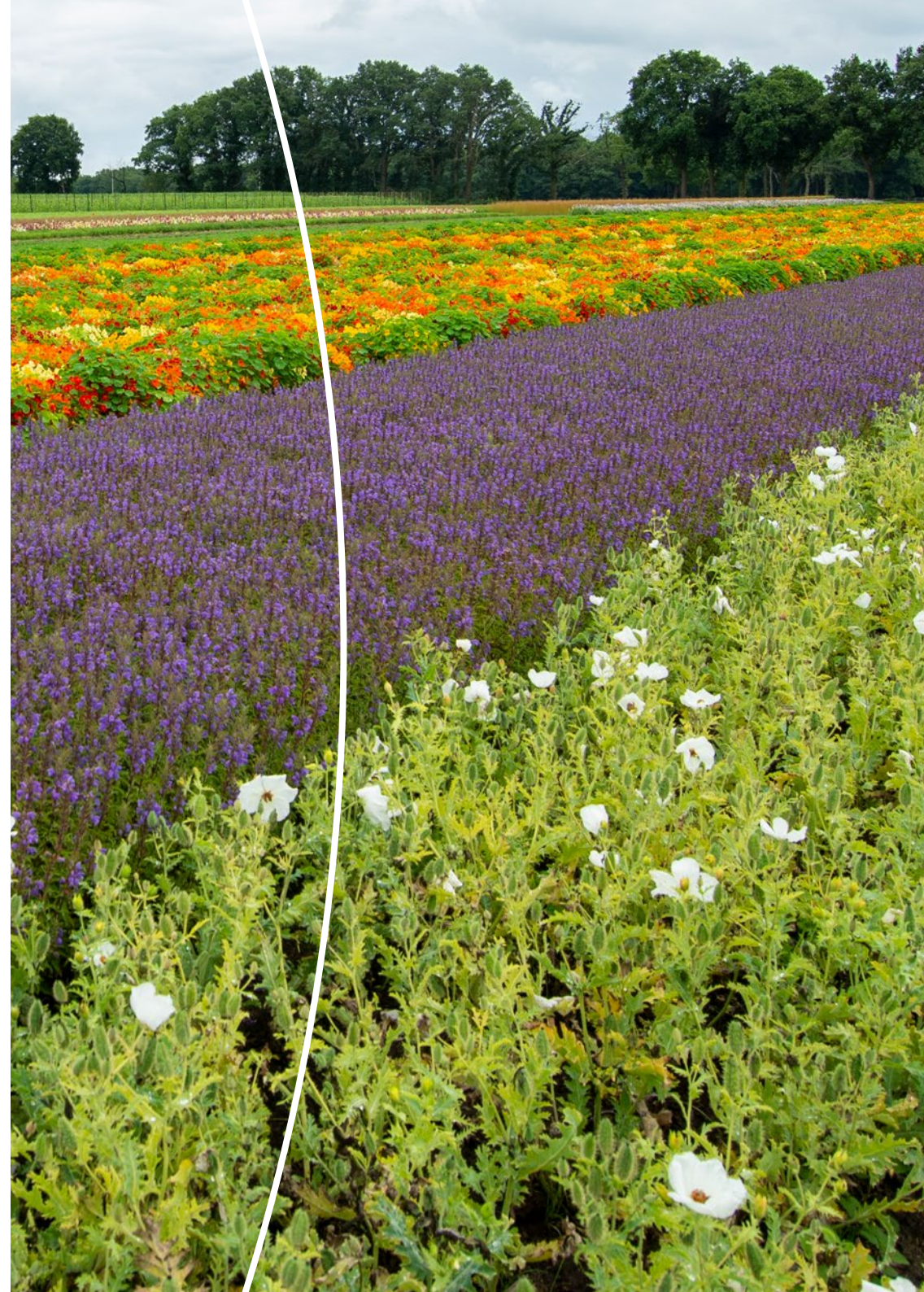
Op dit moment, het voorjaar, zitten wij in ons zaaiseizoen. Dat betekent dat de meeste proeven gezaaid en geplant worden. Bijna alle teelten zijn alweer gezaaid, alleen voor de buitenteelten van pompoen en courgette kan dit pas echt wanneer de bodemtemperatuur hoog genoeg is. Dat moet dus nog gebeuren. Later dit jaar gaan we alle planten in de selectieproeven beschrijven en beoordelen.

Seed Production

De missie van afdeling Seed Production is om biologische zaden te produceren in de juiste hoeveelheid, op het juiste moment en voor de juiste kostprijs. Om teeltrisico's zo goed mogelijk te spreiden, maken we gebruik van verschillende productielocaties, zowel in Nederland als ver daarbuiten. De keuze van de locatie is sterk afhankelijk van welk klimaat het beste past bij de betreffende plantensoort.

Productieplanning

In het eerste kwartaal van dit jaar zijn we als team Seed Production druk in de weer geweest om het teeltplan voor seizoen 2023 rond te krijgen. Samen met de collega's van Sales hebben we gekeken naar de verwachte marktbehoefte voor de komende jaren en de huidige zaadvoorraad in onze opslag. Aan de hand daarvan hebben we voor elk ras bepaald welke hoeveelheid zaad dit seizoen geproduceerd moet worden en hiervoor het productieplan opgesteld. Vervolgens hebben we gekeken waar deze producties het beste kunnen worden opgezet. Een deel van de teelten doen we op het veld of in de kas, bij De Bolster-locaties Epe en Oene. Daarnaast is onze farm in Moldavië een belangrijke productielocatie. Ook zetten we teelten op bij gecontracteerde telers in Nederland en daarbuiten. Zodra deze hele planning rond is, versturen we het zaaizaad en worden de planten opgekweekt, of direct gezaaid in de volle grond.

Voorbereidingen

Het voorjaar begon vrij koud en nat. Het hele productieteam zat met smart te wachten op zon en hogere temperaturen, zodat er weer gezaaid en geplant kon worden. In de tussentijd deden we volop onderhoud aan machines en gebouwen en troffen we allerlei voorbereidingen. Zo reden we mest en compost uit in de kassen en op het land en werden alle groenbemesters ondergewerkt. Op droge dagen werd grondbewerking uitgevoerd, zodat alles netjes klaar lag op het moment van zaaien en planten. De afgelopen weken waren zonnig, warm en droog.

Moldavië

Op onze farm in Moldavië begint het teeltseizoen nét iets eerder dan in Nederland, vanwege de keuze van de gewassen die we daar produceren. Op de foto kun je zien dat de eerste producties al gezaaid zijn en de velden langzaam alweer groen worden. De oorlog in Oekraïne heeft tot nu toe nog geen verregaande impact op de werkzaamheden, maar het blijft erg verontrustend, met name voor de medewerkers van de farm en hun families. Vanuit het oogpunt van risicospreiding hebben we het teeltplan wel iets aangepast en teelten verdeeld over diverse locaties.

Seed Operations

Afdeling Seed Operations zorgt ervoor dat de geproduceerde zaden op tijd en in de juiste staat klaar zijn voor onze klanten. We hanteren hiervoor hoge kwaliteitsstandaarden. Nadat de gewassen op onze productielocaties geoogst zijn, gaan ze naar onze hoofdvesting in Epe. Daar worden de partijen achtereenvolgens gedroogd, geschoond, gesorteerd en gecontroleerd – eventueel nabehandeld – en tenslotte verpakt. Dit is een bijzonder nauwkeurig en gecertificeerd proces, waarvoor we high-tech apparatuur gebruiken.

High-tech sorteren

Dit voorjaar hebben we een nieuwe sorteermachine in gebruik genomen; de [Petkus OS-f](#). Dit is een erg vernuftig apparaat, dat zelfs de allerkleinste onkruidzaden (tot 0,03 microgram!) kan verwijderen. Met een capaciteit van zo'n 200 kg per dag worden zaden op een lopende band gebracht, waarbij camera's ieder zaadje afzonderlijk driedimensionaal beoordelen. Zaden die afwijken, zoals onkruidzaden of zaden met een afwijkende kleur/kwaliteit, worden eruit geblazen. Dankzij deze techniek kunnen we elke zaadpartij 99% zuiver krijgen en raken we minder 'goede zaden' kwijt. Zo kan de investering in dit apparaat zich snel terugverdienen.

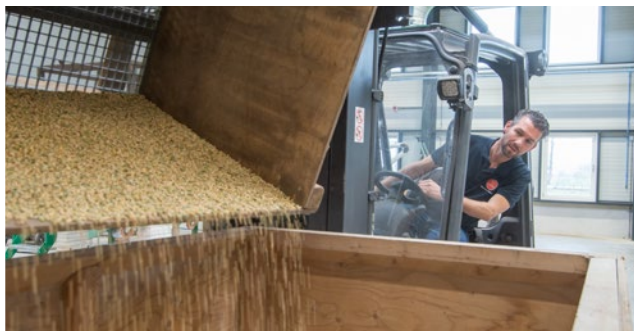

Schoningslijn

Een andere nieuwe schoningslijn, eveneens van Petkus, is enkele maanden eerder opgeleverd. Deze is vooral bedoeld voor grotere bulkpartijen zaad. Een mooie functie hiervan is de kistenkantelaar, waarmee onze kuubskisten met zaad snel en veilig in de machine leeggestort kunnen worden. Vervolgens gaan de zaden door het schoningsproces, waarbij beschadigde zaden, onkruid, blaadjes en takjes eruit worden gefilterd. Ook worden de zaden gesorteerd op vorm en kleur. Het grote voordeel van deze nieuwe schoningslijn is dat hij tot wel 6000 kilo per uur kan verwerken. Zo kunnen bijvoorbeeld pompoenzaden wel vijf keer zo snel verwerkt worden in vergelijking tot oudere machines.

Stroomvoorziening

Dankzij een flink aantal zonnepanelen draait onze locatie in Epe grotendeels op zonne-energie, wat een forse besparing oplevert. Een uitdaging waar we tegenaan lopen is de piekbelasting van de stroomtoevoer voor de schoningsmachines. Willen we in de toekomst verder uitbreiden qua machines, hebben we wel een zwaardere stroomaansluiting nodig. Hiervoor hebben we een aanvraag uitstaan bij netwerkbeheerder Liander.

Sales & Marketing

Vanuit de afdeling Sales & Marketing werken we aan vergroting van onze wereldwijde verkoop van biologische zaden. Ongeveer 55% van onze zaden worden gebruikt in het HomeGarden-segment (moes-tuiniers), waarbij de verkoop vooral loopt via onze webshop en verschillende verpakkingsbedrijven in Europa. De andere 45% van onze afzet is gericht op professionele biologische tuin- en akkerbouw, met verkoop via distributeurs in Europa en de Verenigde Staten.

Nieuw pompoenras

Dit seizoen introduceren we een nieuwe oranje pompoen (proefnummer: 'BOL-P-5106 F1') die de allerbeste bewaring combineert met een hoge opbrengst. Helaas bestaat het 'perfecte' ras niet, en dus kent ook deze nieuwe aanwinst zo z'n uitdagingen. De vrucht is relatief klein van formaat en moet voorzichtig geoogst worden omdat het steeltje vrij snel breekt. Spannend dus, hoe telers dit ras zullen ontvangen!

Marktonwikkeling

Na een periode van extreme groei in de corona-jaren zien we dat de markt zich nu stabiliseert. Voor het eerst krimpt daarbij het aandeel biologisch. Dat is een direct gevolg van de economische achteruitgang, waardoor consumenten sneller geneigd zijn te kiezen voor gangbare producten. In Duitsland en Frankrijk is er sprake van een afname van 10-20%. Daarentegen lijkt de bio-markt in Oostenrijk en Denemarken wel stabiel te blijven. Als De Bolster is ons streven om dit jaar een omzet te halen die op hetzelfde niveau ligt als 2022. De eerste vijf maanden van het jaar liggen we hierin goed op koers, wat een hele prestatie is als we dit vergelijken met de inschattingen van andere bedrijven in de sector.

HomeGarden

Iets meer dan de helft van alle zaden die we bij De Bolster produceren, wordt uiteindelijk ergens ter wereld in een moestuin gebruikt. We leveren bulkhoeveelheden aan een groot aantal verpakkingsbedrijven, die onze bio-zaden in kleine zakjes verpakken. We merken dat steeds meer van deze verpakkingsbedrijven hun biologische pakket groentezaden uitbreiden, of een deel van hun gangbare zaden vervangen door biologisch. Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht en de keuze voor biologisch is daar een logisch en strategisch onderdeel van – een mooie ontwikkeling!

Nieuwe rassen

De Bolster is volop in ontwikkeling en introduceert regelmatig nieuwe biologische rassen. Dit seizoen hebben we drie nieuwe groenterrassen op de markt gebracht: cherrytomaat 'Bronzy', snacktomaat 'Ormato' en snack-komkommer 'Kaikura F1'. Alle drie zijn ze uitgebreid beproefd door verschillende biologische telers.

Uitgebreid getest

Voordat De Bolster nieuwe rassen introduceert, worden deze uitgebreid getest bij verschillende biologische telers. Martin Carnas van Biologisch Glastuinbouwbedrijf Carnas uit het Noord-Hollandse Waarland werkt daar graag aan mee. *"Voor de toekomst van de biologische teelt is het heel belangrijk dat telers en zaadbedrijven met elkaar samenwerken."* Carnas richt zich op de kleinschalige teelt van biologische groenten en produceert zo'n 25 verschillende gewassen onder glas. *"We telen vooral groenten die een ander te veel werk vindt, zoals radijs, raapstelen, aparte soorten tomaten, winterpostelein en handgeplukte bonen."* Hij staat dan ook zeker open voor de nieuwe rassen die De Bolster het komende teeltseizoen introduceert, en is erg te spreken over de teelt, smaak en opbrengst van deze producten.

De Bolster wil lokale productie stimuleren door tuinders te ondersteunen met een zorgvuldig geselecteerd pakket zaadvaste en hybride rassen die geschikt zijn voor de professionele teelt.

Ook wil De Bolster bijdragen aan gezondheid en welzijn door particulieren te inspireren over biologische landbouw en hen aan te moedigen en te helpen zelf hun groenten, kruiden, bloemen en groenbesters te verbouwen.

Cherrytomaat 'Bronzy'

[smaakt naar meer](#)

Het bijzondere van 'Bronzy' zijn de bruine tomaatjes (15 tot 20 gram), die zowel los als aan de tros kunnen worden geoogst. Het zaadvas-te ras komt vroeg in productie, is intermediair resistent tegen echte meeldauw en zowel buiten als in de kas te telen. *"Dit ras heeft een onwijs goede opbrengst"*, geeft Carnas aan. *"Mensen vinden een bruin tomaatje eerst een beetje raar; ze denken dan toch dat 'ie niet goed is. Maar als ze 'Bronzy' eenmaal geproefd hebben, willen ze er alleen maar meer van!"*

[Bekijk Cherrytomaat 'Bronzy'](#)

Snacktomaat 'Ormato'

mooie, constante opbrengst

'Ormato' is een ras met zoete, oranje vruchten (12 tot 18 gram). De snacktomaat groeit snel en kan zowel buiten als onder glas worden geteeld. Het sterke gewas heeft een open plantstructuur, dikke stelen en mooi blad. Daarnaast breken de dieven makkelijk af, wat veel werk scheelt en de kans op ziekten verkleint. "Bovendien is het ras erg productief, met een hele constante opbrengst. En dat is heel prettig voor de gemengde tomatenbakjes die ik maak."

[Bekijk Snacktomaat 'Ormato'](#)

Snack-komkommer 'Kaikura F1'

geliefd bij kinderen

'Kaikura F1' geeft knapperige komkommers met een zoete smaak. Het ras produceert drie tot vijf vruchten (5 tot 8 cm) per oksel, en kan het hele seizoen door worden geteeld. Het gewas heeft gedurende 2 maanden een zeer hoge productie en kan daarna het beste vervangen worden voor een tweede teeltronde. *"Ik heb nog nooit kleine komkommers geteeld, maar ben positief verrast over de grote oogst"*, vertelt Carnas. De zoete snack-komkommer is ook erg geliefd bij kinderen. *"Er komt regelmatig een vrouw naar onze groentekraam, speciaal voor deze snack-komkommer. Haar kinderen vragen er steeds om. Dat vind ik echt top!"*

[Bekijk Snack-komkommer 'Kaikura F1'](#)

Aandeelhoudersdag 2023

Het lijkt ons erg leuk om jou en andere mede-eigenaren van De Bolster Coöperatie te ontmoeten en elkaar beter te leren kennen. Daarom overwegen wij een open dag te organiseren op maandag 2 oktober, op onze locatie in Epe. Noteer deze datum vast in je agenda.

ben jij erbij?

Graag willen we de animo voor deze open dag en het beste tijdsvak peilen. Zou je daarom een paar korte vragen willen beantwoorden?

Wij dromen
van een wereld met
**toekomstbestendige
landbouw**

Daarvoor werken wij aan
100% biologische zaden

Gezond voor de makers,
voor de eters en voor
de planeet

